

Przewodnik

*Miesięcznik Okręgu
Podkarpackiego PZN*

(146)

02/2017 ISSN 1897-841X

Tyle jesteś wart ile drugiemu pomożesz - jeśli możesz

Miesiąc luty w lód okuty, a czasami pełen pluty.

Spis treści:

- Luty 2017 – calendarium str.3
- „Diamentowy” Jubileusz jarosławskiego Koła PZNstr. 11
- Co ciekawego w 2016 r. wydarzyło się w leżajskim Kole PZN?
.....str. 21
- W kilku zdaniach, w kilku fotkachstr. 25
- Witryna poetycka str. 26

Miesięcznik Okręgu Podkarpackiego Polskiego Związku Niewidomych

Wydawca: Zarząd Okręgu Podkarpackiego PZN w Rzeszowie

Skład redakcji:

Redaktor Naczelny, koordynator: „Zygflor” - Zygmunt Florczak

Skład komputerowy: Agnieszka Płonka

Współpracują: Irena Bałut, Paweł Szybowski, Maria Słowik

Adres siedziby redakcji: 35-201 Rzeszów, Plac Dworcowy 2

tel. (017) 85 24 738, fax. (017) 86 22 328,

e-mail: podkarpacki@pzn.org.pl

www.podkarpacki.pzn.org.pl

Luty

– to drugi – najkrótszy - miesiąc w roku i w/g kalendarza gregoriańskiego ma 28, zaś w lata przestępne 29 dni. Luty jest miesiącem zimowym na półkuli północnej, zaś letnim na południowej. Nazwa miesiąca (w/g *Aleksandra Brücknera*) pochodzi od określenia srogich mrozów (por. ukr. *лютий* / *lutyj*, biał. *люты* / *luty*). Dawniej używane były również nazwy *sieczeń* (por. ukr. *січень* / *siczeń* i chorw. *siječanj* „styczeń”) lub *strąpacz*. Łacińska nazwa lutego **Februarius** została zapożyczona przez większość języków europejskich i pod takową funkcjonuje do dziś. Luty-**Februarius** był ostatnim miesiącem kalendarza rzymskiego przeznaczonym na obrzędy oczyszczające – łac. **febra** – odbywane początkiem nowego roku; również liczył 28 dni.

Rok przestępny jest rokiem mającym 366 dni zamiast 365. Co 4 lata w lutym dodaje się jeden dodatkowy dzień. Robi się to dlatego, ponieważ rok nie liczy sobie właściwie 365 dni, lecz 365,25. Problem ten rozwiązuje się poprzez dodanie raz na 4 lata dodatkowego dnia.

Po staropolsku słowo „luty” oznaczało *mroźny, srogi, okrutny, zły*. Kilkusetletnie obserwacje meteorologiczne potwierdzają, że potrafi być najzimniejszym i najbardziej dokuczliwym ze wszystkich zimowych miesięcy.

Przykładowe przysłowia podkreślające mądrość ludu:

Idzie luty, podkuj buty, bo mróz będzie jeszcze suty.

Na Gromniczną mróz – szykuj chłopie wóz.

Na Gromniczną lanie – szykuj chłopie sanie.

Gdy w Gromniczną (2.II.) z dachów ciecze, zima jeszcze się przewlecze.

Miesiąc luty w lód okuty, a czasami pełen pluty.

Gdy na święty Maciej (24. II.) lody wróżą długie chłody, a gdy płyną strugą, to i zimy niedługo.

Gdy luty z wiatrami, rychła wiosna przed nami.

Przez kolejne dni będziemy wspominać:

1 lutego 1717 r. – obradował **Sejm Niemy**. Podczas jednodniowej sesji zatwierdzono układ króla Augusta II Mocnego ze

szlachtą, ograniczający siłę i suwerenność Rzeczypospolitej. Zastąpił niedopuszczaniem posłów do głosu z obawy przed zerwaniem obrad.

1 lutego 1957 r. – zmarł **Friedrich Paulus** – niemiecki feldmarszałek, dowódca hitlerowskich sił podczas bitwy pod Stalingradem. Po wojnie osadzony w łagrze w ZSSR, potem zamieszkał w NRD (ur. 1890 r.).

2 lutego – w kościele katolickim obchodzimy **Święto Matki Boskiej Gromnicznej**, czyli **Święto Ofiarowania Pańskiego** wspominane na pamiątkę momentu pierwszego pojawienia się Jezusa w jerozolimskiej świątyni i Jego spotkania się z mędrcem Symeonem.

Według prawa możeszowego każdy pierworodny syn należy do Boga. Kiedy mijalo 40 dni od porodu młode matki udawały się do świątyni, gdzie przedstawiały nowonarodzonego syna Bogu i dokonywały symbolicznego jego wykupienia. W zależności od zamożności był to: baranek w wypadku bogatych; para synogarlic lub gołębi – w przypadku biedniejszych. Wykupienie pierworodnego wiązało się ze zwyczajowym oczyszczeniem matki po urodzeniu dziecka. Obrzęd ten później przyjęło chrześcijaństwo, a w dawnej Polsce zwał się on „wywodem”. Klęczącej przed kratką prezbiterium kapłan podawał zapaloną świecę, odmawiał modlitwę, a kończąc ją kropił kobietę święconą wodą i ta już „oczyszczona” obchodziła z zapaloną świecą „ofiarę” wokół głównego ołtarza świątyni.

Nasi przodkowie głęboko wierzyli, że „Maryja gromnicą – symbolizującą Pana Jezusa – odpędzi od nich wszelkie zło”. W dzień Matki Boskiej Gromnicznej – czyli w dzień Jej oczyszczenia – wierni przychodzą do świątyni ze świecami – zwanymi gromnicami – „które mają chronić od gromów”. Inny zwyczaj, to niesienie do domów zapalonych gromnic: „kto płomień zachowa, albo komu trzy krople wosku na rękę padną – ten szczęśliwą ma wróżbę na najbliższy czas”.

Poświęcona gromnica jest oznaką wiary, nadziei i miłości.

Wierzono, że posiada magiczną moc przepędzania wszelkiego zła. Towarzyszyła umierającemu. W wierzeniach wielu narodów zapalenie poświęconej świecy rozprasza ciemności, chroni przed niepokodą, gradobiciem, skutkiem powodzi, zapobiega niespodziewanej chorobie.

2 lutego 1917 r. – urodził się **Witold Łokuciewski** ps. „Tolo”, pilot, płk WP i major RAF, walczył w słynnym Dywizjonie 303. W PRL był więziony, potem m.in. działał w ZBoWiD (zm. 1990 r.).

2 lutego 2007 r. – **Pałac Kultury i Nauki** w Warszawie został wpisany do rejestru zabytków.

3 lutego 1987 r. – polscy himalaiści **Artur Hajzer** i **Jerzy Kukuczka** dokonali pierwszego zimowego wejścia na ośmiotysięcznik **Annapurna** – 8091 m npm.

3 lutego 1847 r. – zmarła **Marie Duplessis** - francuska kurtyzana, pierwowzór bohaterki powieści Aleksandra Dumasa – syna „**Dama kameliowa**”.

4 lutego 1746 r. - urodził się **Tadeusz Kościuszko** – generał, Naczelnik tzw. Insurekcji Kościuszkowskiej z 1794 r., bohater dwóch narodów: polskiego i amerykańskiego (zm. 1817 r.).

4 lutego 1921 r. - Sejm odrodzonej Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o przywróceniu **Orderu Orła Białego** (ustanowionego w 1705 r.) jako najwyższego odznaczenia państwowego.

5 lutego 1752 r. – w **Ostrowie Wielkopolskim** powołano pierwszą w Polsce zawodową **straż pożarną**.

5 lutego 1937 r. – z inicjatywy ministra **Eugeniusza Kwiatkowskiego** rząd polski podjął decyzję o utworzeniu **Centralnego Okręgu Przemysłowego** – jednej z największych inwestycji gospodarczych **II RP**. **COP** zajmował obszary południowo-centralnej Polski (*Lubelszczyzna, Kielecczyzna, Podkarpacie*) i grupował głównie zakłady przemysłu ciężkiego.

6 lutego 1937 r. – urodził się **Wiesław Ochman** – śpiewak operowy (*tenor liryczny*), reżyser i malarz.

6 lutego 1947 r. – **Józef Cyrankiewicz** został powołany przez

Sejm na stanowisko premiera PRL. Ten urząd najdłużej w historii Polski sprawował w latach: 1947 – 1952 oraz 1954 – 1970.

7 lutego 1867 r. – we Lwowie powstało **Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”** – pierwsza na ziemiach polskich organizacja propagująca kulturę fizyczną, ale także postawy patriotyczne. Była zakazana w PRL, reaktywowana w 1989 r.

7 lutego 1877 r. - urodził się **Feliks Nowowiejski** – dyrygent, kompozytor, autor muzyki do „**Roty**” Marii Konopnickiej (*zm. 1946*).

8 lutego 1587 r. – królowa Szkotów, a wcześniej królowa Francji, **Maria I Stuart** została ścięta za udział w spisku przeciwko królowej Anglii – Elżbiecie I.

8 lutego 1787 r. – urodził się **Jan Zygmunt Skrzynecki** – oficer napoleoński, generał Wojska Polskiego i wódz w Powstaniu Listopadowym (*zm. 1860 r.*).

9 lutego 1977 r. – zmarł **Siergiej Iljuszyn** – radziecki konstruktor lotniczy, twórca wojskowych i transportowych samolotów **Il**. (*ur. 1894 r.*).

9 lutego 1992 r. - zmarł **Alex Haley** – pisarz amerykański, autor słynnej sagi „**Korzenie**” – książki nagrodzonej *Pulitzerem*. Powieściowy cykl ukazuje znaczenie morderczej pracy czarnych niewolników dla budowy gospodarczej potęgi USA (*ur. 1921 r.*).

10 lutego 1962 r. - zmarł **Władysław Broniewski** – poeta i tłumacz, autor poematów „*Mazowsze*” i „*Wisła*” sławiących piękno polskiej ziemi (*ur. 1897 r.*).

10 lutego 1837 r. – w wyniku pojedynku zmarł **Aleksander Puszkina** – wybitny rosyjski poeta, prozaik i dramaturg okresu romantyzmu - „*Eugeniusz Oniegin*”, „*Dama Pikowa*”, „*Ruslan i Ludmiła*” (*ur. 1799 r.*).

10 lutego 1940 r. - Sowieci rozpoczęli **masowe deportacje** ludności polskiej z terenów zajętych po 17. IX. 1939 r. przez Armię Czerwoną. *Smutna informacja – wspomnienie - szczególnie dla mieszkańców regionu z tzw. prawobrzeżnej części dorzecza Sanu.*

11 lutego 1972 r. - na Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Sapporo **Wojciech Fortuna** zdobył złoty medal w skokach narciarskich. Był to pierwszy - i do 2001 r. jedyny w historii

polskiego sportu – złoty medal olimpijski w sportach zimowych.

11 lutego 1942 r. – **Aleksy Dawidowski** ps. „**Alek**” z organizacji Małego Sabotażu zerwał niemiecką płytę zasłaniającą napis na pomniku Mikołaja Kopernika w Warszawie.

12 lutego 1947 r. – w górach **Sichote-Aliń** w Rosji spadł największy dotąd zaobserwowany **meteoryt żelazny**. Obiekt rozpadł się na kawałki i pokrył teren 4 na 12 km, zebrano około 27 ton materiału, a największy fragment ważył 1745 kg . Jego całkowita masa wynosiła **70 ton**.

12 lutego 1877 r. – urodził się **Louis Renault** – francuski pionier motoryzacji, założyciel firmy **Renault** (zm. 1944 r.).

13 lutego 1981 r. zmarł **Wacław Kuchar** – piłkarz, hokeista, lekkoatleta, łyżwiarz, tenisista, łucznik - najwszechstronniejszy polski sportowiec okresu międzywojennego. Jest symbolem sportowej postawy dla wielu pokoleń Polaków (ur. 1897 r.).

13 lutego 1923 r. – urodził się **Chuck Yeager** – amerykański pilot, as myśliwski z czasów II wojny światowej, pilot doświadczalny, uczestnik wojny w Wietnamie, 14. X. 1947 r. – jako pierwszy – przekroczył barierę dźwięku.

14 lutego 1936 r. - urodziła się **Anna German** – jedna z najpopularniejszych polskich piosenkarek. Jej imię nosi odkryta w 1986 r. asteroida zarejestrowana jako *2519Annagerman* (zm. 1982 r.).

14 lutego 1942 r. - z mocy rozkazu Naczelnego Wodza Rządu RP na Uchodźstwie **Związek Walki Zbrojnej** został przekształcony w **Armie Krajową**.

14 lutego – Walentynki – Dzień Zakochanych

Jest to jeden z nowoprzyjętych obyczajów ogólnikowo nazwanych „świętami z importu”. Jego geneza jest związana z biskupem Walentym z miasta Nahars, który żył w nim w XIV wieku. Istnieje wiele legend związanych z imieniem tego świętego, być może było ich kilku ? Faktem jest, że ów święty w Niemczech był patronem epileptyków, zaś chorobę – z grecka zwaną epilepsją – nazywano „wielką chorobą”, „świętą chorobą” lub „opętaniem”. Wierzenia ludowe upatrywały źródła epilepsji – tak jak i miłości – właśnie w

opętaniu. Czyż więc stan miłości i miłosnego uniesienia oraz oczarowania związanego z „tym stanem chorobowym”, to czas opętania umysłów fluidami i walorami kochanków oraz „chemią” z nią związaną ?

14 lutego 1757 r. – urodził się książę **Kazimierz Nestor Sapieha** – Marszałek Sejmu Czteroletniego, współtwórca Konstytucji 3 Maja (*zm. 1798 r.*)

15 lutego 1941 r. – w nocy z **15/16** lutego - na teren okupowanej Polski zrzucono pierwszych „cichociemnych”.

15 lutego 1957 r. – ukazał się pierwszy numer dziecięcego miesięcznika „**Miś**”. Był wydawany do 2010 r.

16 lutego 1757 r. – urodził się **Julian Ursyn Niemcewicz** – dramaturg, polityk, działacz oświatowy, przewodniczący Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych. Napisał dramat „Powrót pośła” (*zm. 1841 r.*)

17 lutego 1827 r. – zmarł **Johann Heinrich Pestalozzi** – szwajcarski pedagog i pisarz, autor teorii nauczania początkowego (*ur. 1746 r.*).

17 lutego 1877 r. – urodził się **André Maginot** – francuski polityk, twórca systemu fortyfikacji – **Linia Maginota** – budowanego w latach 1929-1940 na wschodniej granicy Francji (*zm. 1932 r.*).

18 lutego 1967 r. – urodził się włoski piłkarz **Roberto Baggio** – piłkarz roku FIFA w 1993 r.

18 lutego 1967 r. – zmarł **Robert Oppenheimer** – amerykański fizyk, współtwórca bomby atomowej (*ur. 1904 r.*).

18 lutego 2009 r. – zmarła **Kamila Skolimowska**, znakomita lekkoatletka, mistrzyni świata i Europy juniorów, złota medalistka olimpijska z Sydney (2000 r.), w rzucie młotem (*ur. 1982 r.*).

19 lutego 1947 r. – **PRI-owski** Sejm Ustawodawczy uchwalił pierwszą po wojnie ustawę zasadniczą – tzw. **Małą Konstytucję**.

19 lutego 1473 r. – urodził się **Mikołaj Kopernik** – astronom, matematyk, lekarz, prawnik, ekonomista, twórca heliocentrycznej teorii budowy świata (*zm. 1543 r.*).

20 luty – to **Światowy Dzień Sprawiedliwości Społecznej**

20 lutego 1987 r. – zmarł **Jan Ciecierski** – aktor, zwłaszcza znany z wieloletnich występów w słuchowisku „**Matysiakowie**” (*ur. 1899 r.*).

21 lutego 1937 r. – powstał Obóz Zjednoczenia Narodowego – **OZON** – sanacyjna organizacja polityczna w II Rzeczypospolitej.

21 lutego 1947 r. – amerykański naukowiec **Edwin Land** zaprezentował pierwszy aparat do fotografii typu **Polaroid**, który był produkowany do 2008 r.

22 lutego 1857 r. – urodził się **Heinrich Rudolf Hertz** – fizyk niemiecki; dowiódł istnienia fal elektromagnetycznych (*zm. 1894 r.*)

22 lutego 1947 r. – zmarł **Józef Kuraś** – ps. „**Ogień**” – żołnierz WP i AK, partyzant. Po wojnie dowódca podziemia antykomunistycznego (*ur. 1915 r.*).

23 lutego – to **Tłusty Czwartek** – czyli **ZAPUSTY**
- to w kalendarzu chrześcijan ostatni czwartek przed wielkim postem. Najpopularniejsze potrawy tego dnia, to pączki i faworki. „**Powiedział Bartek, że dziś tłusty czwartek, a Bartkowa uwierzyła, dobrych pączków nasmażyła**” – mówi staropolskie przysłowie. Według jednego z przesądów, jeśli ktoś w tłusty czwartek nie zje ani jednego pączka - w dalszym życiu nie będzie mu się wiodło.

23 lutego 1947 r. – w Londynie założono Międzynarodową Organizację Normalizacyjną – **ISO**.

23 lutego 2009 r. – zmarł **Stanisław Inglot** – wieloletni lider krośnieńskiej struktury PZN, wielki animator środowiskowej kultury, twórca swoistego **savoir-vivre** do dziś kultywowanego w naszym środowisku, inicjator wielotorowych ścisłych kontaktów oraz współpracy z **UNSS** (*ur. 1935 r.*).

23 lutego 1766 r. – zmarł **Stanisław Leszczyński** – dwukrotny król Polski (*1705 – 1709 oraz 1733 – 1736*), koronę zdobywał będąc popieranym przez obce mocarstwa. Prywatnie był teściem króla Francji Ludwika XV (*ur. 1677 r.*).

24 lutego 1397 r. – w Radzynie Chełmińskim została założona antykrzyżacka organizacja szlachty-**Związek Jaszczurczy**.

24 lutego 1607 r. – w Mantui odbyła się premiera opery „**Orfeusz**” Claudio Monteverdiego w/g libretta na podstawie „Przemian” Owidiusza. Tę datę uznaje się za **narodziny opery**, jako gatunku muzycznego.

25 lutego 1907 r. – urodził się **Antoni Gołubiew** - pisarz i publicysta, założyciel grupy poetyckiej „**Żagary**”; napisał powieść

„Bolesław Chrobry” (zm. 1979 r.).

26 lutego 1937 r. – urodziła się **Barbara Piasecka Johnson** – współwłaścicielka koncernu kosmetycznego **Johnson & Johnson** (zm. 2013 r.)

26 lutego 1927 r. – przed **90-ma** laty Pieśń Legionów Polskich „**Mazurek Dąbrowskiego**” autorstwa Józefa Wybickiego została oficjalnie ogłoszona **hymnem Rzeczypospolitej Polskiej**.

27 lutego 1667 r. – zmarł **Stanisław „Rewera” Potocki** – hetman wielki koronny, dowódca wojsk polskich w czasie powstania Chmielnickiego i potopu szwedzkiego (ur. 1579 r.).

27 lutego 1899 r. - urodził się **Charles H. Best** – kanadyjski fizjolog i lekarz. Był współodkrywcą w 1921 r. - wraz z **F.G. Bantingiem** – **insuliny**. Jednak nie mógł razem z Bantingiem odebrać Nagrody Nobla, gdyż nie miał jeszcze dyplomu ukończenia wyższej uczelni (zm. 1978 r.).

28 lutego – Ostatki - Zapusty - *słowo to oznacza ostatnie dni karnawału. Następnym dniem – Środa Popielcowa – rozpoczyna wielki post i oczekiwanie Wielkanocy. W ostatki urządza się ostatnie huczne zabawy, bale przed nadchodzącym okresem wstrzemięźliwości. Największym balem karnawałowym jest karnawał w Rio de Janeiro; rozpoczyna się w ostatni piątek przed Środą Popielcową i trwa przez pięć dni aż do środy nad ranem.*

28 lutego 1947 r. – urodził się **Włodzimierz Lubański** – jeden z najwybitniejszych polskich piłkarzy, mistrz olimpijski z Monachium 1972 r.. Obecnie menadżer sportowy.

28 lutego 1997 r. – zmarł **Mieczysław Jagielski** – polityk i ekonomista. Jako wicepremier rządu PRL podpisał 31 sierpnia 1980 r. porozumienia gdańskie (ur. 1924 r.).

Kończy się nieprzewidywalny miesiąc luty, ponoć za nami na pewno już połowa zimy, a przed nami coraz dłuższe dni.

Każdemu Czytelnikowi pisma życzę, aby w dobrym zdrowiu i kondycji dotrwał do wiosny – szczególnie strzegąc się przed rozchorowaniem w następnych miesiącach, czyli w marcu i kwietniu.

Niech ułuda wiosennej ładnej pogody nie skusi nas do

zbytniego zrzucania przydzwiewku - przyjdzie na to czas, gdy w naszym otoczeniu „wybuchnie przyroda”, a w nas trochę szybciej zaczną krążyć krew.

„Czasem luty się zlituje, że człek niby wiosnę czuje, ale czasem tak się zżyma, że człek prawie nie wytrzyma” – niech stara ludowa mądrość będzie dla niektórych opamiętaniem i rękojmią tego, o czym kilka zdroworozsądkowych zdań powyżej.

Zygflor

2016-11-08

„Diamentowy” Jubileusz jarosławskiego Koła PZN

Jubileusz – wedle definicji Słownika Języka Polskiego -, to ważna okrągła rocznica jakiegoś wydarzenia lub uroczystość dla jej uczczenia; im bardziej bliski drogiego kruszcu lub rzadkiej kopaliny, tym szlachetniejszy..., bo starszy i bardzo rzadko osiągalny.

13 października 2016 r. cała społeczność ludzi z dysfunkcją wzroku Podkarpacia – przynajmniej duchowo – była myślami przy prezes **Ewie Bednarczyk** i **jarosławskim Kole PZN**, które w tym dniu świętowało swoje **60-lecie**, czyli **diamentowy Jubileusz** swojego zaistnienia - czas służby na rzecz człowieka ociemniałego regionu.

Świętowanie poprzedziła specjalistyczna **Konferencja** zrealizowana **6. X. 2016 r.** w jarosławskiej **MBP**, którą należy potraktować jako swoiste **preludium** lub – używając kościelnej terminologii – **rekolekcje**, co – jako dowód - najdobitniej padnie w trakcie podsumowania działalności Ewy na forum miasta Jarosławia z ust byłej dyr. Szkoły Podstawowej i dyr. MBP w Jarosławiu, o czym pod koniec opracowania.

- godz. **10⁰⁰** – jarosławska świątynia p.w. **Królowej Polski**

Jubileusz zainaugurowała uroczysta Msza św. odprawiona o godz. 10⁰⁰ w kościele p.w. Królowej Polski przy ul. 3-go Maja, którą

koncelebrowali archidiecezjalny proboszcz **Andrzej Surowiec** oraz wikariusz tutejszej parafii ks. **Krzysztof Józefczyk**. Podniosłości dodała gra jarosławskiej orkiestry dętej **Laudate Dominum**, którą dyryguje **Zbigniew Brudek**. To jej występ w swoisty sposób poniósł walory i przesłanie szczególnej celebry, w której czynny udział wzięli członkowie jarosławskiego Koła PZN wnosząc ofiarne dary, czy biorąc czynny udział w liturgii słowa.

Najmocniejszym punktem jubileuszowej katechezy ks. Surowca było ustosunkowanie się do projektu ustawy, na mocy której będzie

można usuwać poczęte dzieci z jakimś genetycznym defektem. Swoje rozumowanie zakończył stwierdzeniem, że gdyby nie daj Boże kiedyś miała ujrzeć światło dzienne – kiedy technologia medyczna osiągnie wyższy poziom –, to prawdopodobnie będą usuwane cięższe z poczętymi ludźmi takimi jak my, którzy obecnie tworzymy nasze

związkowe struktury i w ich ramach udzielamy się na rzecz naszego

środowiska. Koronnym dowodem wywodu był omówiony przykład cięży matki Karola Wojtyły, której zalecano jej usunięcie ... i dzięki temu, że nie uległa sugestii medyka świat otrzymał tak wspaniałego

człowieka, jakim okazał się być św. Jan Paweł II. Jedynym – konkludował -, który ma prawo decydować o tym, kiedy możemy zejść z tego świata jest Bóg i w tej kwestii nie wolno nam wchodzić w jego kompetencje”.

Tuż przed końcowym błogosławieństwem szczególny kapłan pogratulował pięknego Jubileuszu, udzielił okolicznościowego błogosławieństwa na dalsze lata działalności, po którym mogliśmy wysłuchać wzruszającego wykonania na instrumenty dęte kościelnej pieśni „Boże, coś Polskę”.

Następnie w towarzystwie Laudate Dominum, czyli orkiestry dętej przemaszerowano pod jarosławski MOK, gdzie odbyła się „cywilna” część szczególnych uroczystości.

- *godz. 11³⁰ jarosławski MOK*

Od godz. 11³⁰ na parterze MOK mieliśmy okazję podziwiać wystawę twórczości niewidomych i słabowidzących oraz sprzętu rehabilitacyjnego, który na ten dzień z Rzeszowa przywiózł **Jakub**

Nowak z firmy „**Altix**”. Obie ekspozycje cieszyły się dość dużym zainteresowaniem i powodzeniem nie tylko ludzi wywodzących się z naszego środowiska.

- *godz. 12⁰⁰ jarosławski MOK*

- to o tej godz. rozpoczęły się wspomnieniowe i rozliczeniowe „cywilne” uroczystości, a po nich stosowny koncert poświęcony Jubilatom oraz Ich gościom.

Jako pierwsze wystąpiły dzieci z Makowiska, które w krótkiej prezentacji mówiły o różnych dysfunkcjach – niepełnosprawnościach – oraz sugerowały jak zareagować na widok dotkniętego dysfunkcją człowieka, dyskretnie namawiały do świadczenia mu pomocy.

Następnie na czas około dwóch godzin sterowanie imprezą

przejął znakomity amator konferansjer **Józef Bednarczyk**, pod którego dyktando toczyło się wszystko to, co zrelacjonuję.

U zarania części oficjalnej uroczystości przypomniał z jakiego powodu zebraliśmy się – Jubileusz 60-lecia, Dnia Białej Laski – i przywitał wszystkich, którzy zasiedli w Sali widowiskowej MOK.

W pierwszych rzędach m.in. zasiedli: Poseł na Sejm RP – **Mieczysław Kasprzak**, dyr. Podkarpackiego Oddziału PFRON – **Maciej Szymański**, sekretarz Powiatu Jarosławskiego – **Stanisław**

Sopel, Burmistrz Miasta Jarosławia – **Waldemar Paluch**, Wójt Gminy Jarosław – **Roman Kałamarz**, ks. **Andrzej Surowiec**, dyr. MBP **Elżbieta Tkacz**, wiceprzewodniczący Rady Miasta Jarosławia – **Tadeusz Słowik**, radny Rady Powiatu -

Wiesław Strzępek, dyr. MOK - **Elżbieta Śliwińska**, dyr. PCPR – **Magdalena Matyka**, **Ryszard Cebula** - prezes ZO Podkarpackiego PZN, dyr. biura ZO – **Małgorzata Musiałek**, przedstawiciele zaproszonych na uroczystości Kół PZN. Wśród nich byli: **Renata Fronc**, **Ewa Kuźniar**, **Adam Skwarczyński**, **Zygmunt Florczak**, **Marian Wrona**, **Wiesława Marzec**, **Janina Topór**, **Renata Stankiewicz**, **Bernadeta Longosz**. Jako ostatnią przywitał prezes jarosławskiego TPD - **Annę Korczewską**, przedstawiciele GOPS z poszczególnych gmin oraz media – w tym TVP 3 Rzeszów, nowiny 24, Polskie Radio Rzeszów, Twoja TV, Życie Podkarpackie, nauczycieli, uczniów, przedstawiciela firmy Altix oraz wszystkich sympatyków ruchu. Następnie przeczytał wystosowany przez **prezes ZG PZN Annę Woźniak Szymańską** okolicznościowy List, a potem króciutko przedstawił rys historyczny jarosławskiego Koła PZN, w którym docenił dobre serca sponsorów, sympatyków i tych wszystkich, którzy służą im na co dzień. Przy

okazji dyskretnie przypomniał, że właśnie mija **20** rok szczytnego liderowania środowisku przez **Ewę Bednarczyk**, co w dalszej części uroczystości zostało zauważone i docenione.

Przy okazji w drzewcu sztandaru uzupełniono umieszczanie pamiątkowych gwoździ, a uczynili to: w

imieniu Starosty Powiatu – **Stanisław Sopol**, Burmistrz - **Waldemar Paluch**, **Elżbieta Tkacz**, **Stanisław Cent**, **Bożena Majdańska**, **Elżbieta Guzowska**, **Katarzyna Urbaniak**, **Jolanta Matwij**, **Andrzej Matwij**, **Wiesław Strzępek**, **Dorota Wiśniowska**.

Honorowe **Złote Odznaki PZN** przyznano zakładom pracy: Restauracji „**Klasyczna**” oraz Hurtowni „**Krzyś Pol**”.

Honorowe **Odznaki PZN** otrzymali następujący członkowie:

Złotą	-//-	-//-	-//-	Mariusz Pelc
Srebrną	-//-	-//-	-//-	Bożena Majdańska
Brązową	-//-	-//-	-//-	Magdalena Wróbel, Tadeusz Skrzypek

Honorową Odznakę „**Przyjaciół Niewidomych**” otrzymali: **Roman Kałamarz**, **Elżbieta Tkacz**, **Jolanta Matwij**, **Andrzej Matwij**, **Anna Korczewska**, **Rena Karasiewicz Chudy**, **Konrad Chudy**, **Wiesław Strzępek**, **Jan Pajda**, **Elżbieta Guzowska**, **Dorota Wiśniowska**, **Józef Bednarczyk**.

Wszystkich dekoracji dokonywali prezes ZO Podkarpackiego PZN **Ryszard Cebula** oraz dyr. **Małgorzata Musiałek**.

Pamiątkowe **statuetki** otrzymali:

- za całokształt w działalności społecznej na rzecz środowiska **Stanisław Cent**
- za medialne propagowanie działalności osób z dysfunkcją wzroku

Koła PZN Jarosław **Zygmunt Florczak**

Pamiątkowe **Dyplomy: Katarzyna Urbaniak, Piotr Modras, Krzysztof Kurecki, Waclaw Szczepański.**

Pamiątkowe medale z okazji 60-lecia:

poseł **Mieczysław Kasprzak**, dyr. **Maciej Szymański**, **Stanisław Sopol**, **Waldemar Paluch**, ks. **Andrzej Surowiec**, ks. **Śmigielski**, ks. **Marek Pieńkowski**, dyr. **Elżbieta Śliwińska**, **Magdalena Motyka.**

Po tych wszystkich „rozdaniach” były robione pamiątkowe zdjęcia, artykułowane podziękowania i inne miłe słowa doceniające

kilkudziesięcioletni trud wszystkich ZK, które zaistniały w minionym 60-leciu. Było mnóstwo kwiatów – w tym od **Zuzanny Ostafin** nawiązujące do Jubileuszu - , a to wszystko w przewspaniałej scenerii sceny – we wręcz niebiańskiej atmosferze przepojonej błękitem , bielą i smugami dyskretnego ledowego, oświetlenia, co czyniło ów moment niepowtarzalnym i szczególnym i poprzez to na długo kodującym się w pamięci. Niech o tym wszystkim najlepiej zaświadczą umieszczone w opracowaniu zdjęcia i niech słowo pisane na koniec relacji oddadzą to, co tej pory jeszcze nie zostało powiedziane.

Dla przykładu przytoczę – wedle mnie - dwie najwartościowsze wypowiedzi jeszcze raz dodatkowo charakteryzujące Jubilatkę.

Uważam, że najlepszą cenzurką dotyczącą działalności prezes Ewy Bednarczyk była wypowiedź **Anny Korczewskiej** – byłej dyr. **SP Nr11 w Jarosławiu** (*ma oddziały integracyjne*), która pod adresem Jubilatów i Jubilatki powiedziała:

*„W imieniu własnym oraz wszystkich wyróżnionych pragnę podziękować za otrzymane wyróżnienia. W tym miejscu wszystkim Jubilatom, bo wszyscy członkowie Koła PZN nimi jesteście, a szczególnie p. prezes. Ewuniu, w Twoje ręce dla całego Koła pragnę złożyć życzenia wytrwałości, siły i determinacji, która Ci towarzyszy odkąd zaczęłyśmy współpracować w **naprawianiu świata**, bo tak to w Twoim przypadku trzeba nazwać. Z podziwem patrzę na Twoją determinację, z podziwem patrzę, jak wszyscy państwo zrzeszeni w jarosławskim Kole PZN aktywnie zmieniacie rzeczywistość naszego miasta i powiatu, ponieważ dzięki waszej determinacji nasze miasto*

stało się pozbawione bardzo wielu barier; w tym tych mentalnych i tych faktycznych (fizycznych), co widać w urzędach, miejscach użyteczności publicznej. Dzięki temu zaangażowaniu państwa członkowie, którym los sprawił to, że mają problemy z widzeniem, teraz z tych miejsc mogą korzystać i tego Wam gratuluję i za to podziwiam. Życzę dalszej wielkiej determinacji i sukcesów na tej trudnej niwie. Nie wiem, czy wiecie, że pani prezes oraz członkowie Koła przez wiele, wiele lat w swojej działalności łagodzą bariery mentalne wśród najmłodszych, czyli wśród uczniów jarosławskich szkół prowadząc niesamowicie ciekawe lekcje z przesłaniem „Jak być kolegą ucznia niewidomego lub słabo widzącego, jak się z nim

razem uczyć, bawić i żyć”. Jeszcze raz serdecznie – serdecznie – dziękuję wszystkim państwu, a szczególnie Tobie Ewuniu”.

Podobnie ciepłe słowa pod adresem Ewy skierowała **Elżbieta Tkacz** - dyr. MBP w Jarosławiu, która w swym wystąpieniu dziękowała Jej „za wspólne starania i pomoc w przystosowaniu MBP do obsługi wszystkich niepełnosprawnych - w tym niewidomych – i tym samym podniesienie standardów kierowanej przez nią placówki do wymogów XXI w.

- *godz. 13⁰⁰ jarosławski MOK*

- od tej chwili z wręcz „niebiańskiej” sceny mogliśmy wysłuchać koncertu pod roboczym tytułem „**Widzieć sercem i muzyką**”. Jego przerywnikami była recytacja poezji **Zuzanny Ostafin** i **Marii Markiewicz**, za których wykonanie otrzymywały gromkie brawa.

Tematem przewodnim koncertu były szlagiery z międzywojennych oraz lat 60-tych i 70-tych ubiegłego wieku, które to tematycznie zdominowały ostatnie edycje horynieckich Warsztatów Muzycznych.

Z dużą werwą oraz maestrią wspomniane utwory wykonali: Małgosia Samagalska, Małgorzata Musiałek, Agnieszka Iwaniuk Kula, Anna Śliwa, Adam Nowak oraz Maria Markiewicz.

- *godz. 14³⁰ Jarosław ul. Piekarska świetlica „San”*

To w tym obiekcie restauratora **Tadeusza Słowika** odbyła się część integracyjno-gastronomiczno-zabawowa Jubileuszu, który zainaugurował wspólnie spożyty obiad, wzniesiony toast, a następnie pląsy, do których przygrywał rzeszowski zespół „**CARO**”. Ci, co woleli dany im przez los czas spędzić „na przegadaniu” cieszyli się ze spotkania z dawnymi znajomymi, wspólnie biesiadowali odnawiając wspomnienia, wybiegając w planach w niedaleką przyszłość.

Szkoda, że nie dane było nam oglądać twarzy tych, którzy w

ostatnim dziesięcioleciu Odeszli do Pana lub tych, którzy z wielu innych prozaicznych powodów nie zjawili się na Jubileuszu, a szkoda.

- *Reasumując*

Uczciwie należy zauważyć, że w każdym calu i momencie była to impreza – Jubileusz – niezwykle dogłębnie przemyślana i przygotowana, z perfekcją zrealizowana, którą można będzie przez najbliższe lata w naszym środowisku stawiać jako wzór do realizacji tego typu przedsięwzięć.

Nie byłoby tylu pochlebnych spostrzeżeń i ciepłych słów uznania, gdyby nie pomoc i wsparcie w to dzieło członków ZK i –

przede wszystkim - męża Ewy **Józefa Bednarczyka**, który w tym dniu spełnił się w roli rasowego konferansjera z taktem i w tempie prowadząc wszystko to, o czym tyle powyżej.

Kończąc, z serca należy pogratulować wzorcowo – na miarę możliwości własnych oraz środowiska – zrealizowanego Jubileuszu, którego wydźwięk, przesłanie oraz sposób realizacji powinien w naszym środowisku odcisnąć wzorcowe piętno, bo zaiste na to sobie zasłużył. Gratulujemy!!!

dla przypomnienia:

Patronat nad Jubileuszem sprawowali: Zarząd Główny PZN,

Starosta Powiatu Jarosławskiego, Burmistrz Miasta Jarosławia.

Jego patroni **medialni**, to: **TV 3 Rzeszów**, **nowiny 24**, **POCHODNIA**, **Polskie Radio RZESZÓW**.

Zygflor

2016-10-16

P.s.

*Sympatykom jarosławskiej struktury PZN przypominam, że relacje z obu uroczystości ukazały się w **TVP -3 Rzeszów** w dniu **06.10.2016 r.** - z Konferencji „**Widzieć Więcej**”, zaś **13.10.2016 r.** z **Jubileuszem 60-lecia** oraz zrealizowanego w jego trakcie koncertu „**Widzieć Sercem i Muzyką**” w głównym wydaniu „**Aktualności**”.*

*Analogicznie w te same dni sprawozdania z obu imprez na swojej stronie również umieściła jarosławska **Twoja TV**.*

*adres internetowy: **<http://twojatv.info/>***

Do dzisiejszego dnia w archiwum obu stacji można obejrzeć rekomendowane programy informacyjne i zapoznać się z ich treścią.

Co ciekawego w 2016 r. wydarzyło się w leżajskim Kole PZN?

Koło PZN w Leżajsku, to nasza terenowa struktura, w której ostrogi rasowego działacza zdobywa **Irena Bałut** liderująca mu już trzeci rok. O tym, co zdarzyło się w ich gronie w ostatnim roku w krótkiej rozmowie powiedziała:

„Wydaje mi się, że w kończącym się roku w moim Kole PZN dosyć dużo się wydarzyło, a to - przede wszystkim – za sprawą ścisłej realizacji w jego trakcie podjętego u jego zarania planu działania. Wszystko to, o czym powiem zainauguowało styczniowe spotkanie oplatkowe, w trakcie którego nie tylko łamaliśmy się oplatkiem składając płynące od serca życzenia, ale również

przedstawiłam plan działania ZK na rozpoczynający się rok.

Przy okazji muszę zauważyć, że kilku moich podopiecznych bierze czynny udział w różnorodnych Działaniach już drugi rok realizowanych przez biuro ZO PZN w ramach tzw. Projektu. Moi podopieczni wykazują niezwykle zadowolenie z uczestnictwa w

zajęciach typu: orientacja przestrzenna, czynności życia codziennego, arteterapii, zajęć z obsługi komputera, czy z udziału w kursie języka angielskiego. Uczestnicząc w nich mają okazję wzbogacić swoją wiedzę, podnieść swoje kwalifikacje i

lepiej zintegrować się z naszym całym środowiskiem już w skali regionu.

W kwietniu odwiedziła nas niezwykle lubiana i popularna w naszym gremium rehabilitantka Alicja Niedużak, która z naszymi ludźmi przeprowadziła zajęcia z orientacji przestrzennej. Przy okazji zrealizowała na rzecz osób nowoprzyjętych pokaz pomocy optycznych, o których nabycie - dofinansowanie - mogli starać się w naszym PCPR lub w trakcie wizyty w Rzeszowie u okulisty, a potem u optometrystki Agaty Bocheńskiej. W trakcie spotkania kilka osób zdecydowało się na zakup drobnych pomocy, które w swoim życiu wykorzystują do dzisiaj. Wśród nich znalazły się m.in. bilonówki, czujniki poziomu cieczy, lupy.

W maju zrealizowaliśmy czterodniową wycieczkę do Krakowa, w trakcie której

zapoznaliśmy się z najważniejszymi atrakcjami tego miasta, czyli

Wawelem, Starym Miastem, oboma łagiewnickimi Sanktuariami, zwiedziliśmy pobliską Kalwarię Zebrzydowską. Do wielkiej atrakcji tej eskapady zaliczyliśmy rejs statkiem rzeczny po Wiśle, czy obserwując przygotowującą się prastarą stolicę Polski do ŚDM.

W czerwcu – zgodnie z tradycją - uczestniczyliśmy w XIII Powiatowym Przeglądzie Twórczości Osób Niepełnosprawnych, w trakcie którego wręczono nam Statuetkę i Dyplom, co zaświadcza, że zostaliśmy zauważeni i docenieni w lokalnym środowisku.

W lipcu zorganizowaliśmy dwudniową wycieczkę do Sandomierza, gdzie podziwialiśmy zabytkowe miasto ostatnimi laty

rozreklamowane filmem „Ojciec Mateusz” wraz z wszystkimi jego atrakcjami i najważniejszymi zabytkami.

W tym roku nasze lokalne obchody Dnia Białej Laski zrealizowaliśmy 27. 09. 2016. Nowum w ich realizacji, to połączenie ich obchodów z jednodniową wycieczką na Jasną Górę, co niewątpliwie przyczyniło się do dodatkowej integracji środowiska oraz było okazją do głębszych przeżyć religijnych.

W tym roku mam zamiar zrealizować ważne zebrania ZK, w trakcie których podejmiemy decyzje związane z planami na rok 2017, czyli staraniami o pozyskanie środków na planowane działania, czy pisanie Wniosków do PCPR.

Oczywiście myślimy też o tegorocznym św. Mikołaju, który zapewne też będzie miał coś dla dzieci zrzeszonym w naszym Kole PZN.

Kończąc – korzystając z okazji, że mogę wypowiedzieć się za łamach naszego pisma – pragnę pozdrowić całą Redakcję, Koleżanki pracujące w rzeszowskim biurze ZO Podkarpackiego PZN oraz

wszystkich Czytelników „Przewodnika”. Dziękuję za uwagę.

Nowa młodziutka prezes i bardzo miły – wręcz nowatorcki – gest Irenki skierowany ku wszystkim, którzy zetkną się z tym wywiadem i zapoznają się z jego treścią.

Zapewne przyswajając sobie tekst sami zauważyliście, jak odważnie i z rozmysłem sobie poczyną, czego Jej z serca gratulujemy!

Widać, że Irenka Bałut okrzepła na swoim stanowisku, wie o co w tym wszystkim chodzi – słowem: dojrzała i godnie piastuje obowiązki szefowej tak zasłużonego dla całej podkarpackiej struktury PZN Koła.

Gratulujemy osiągnięć, zdobycia zaufania środowiska, o co w naszej działalności jest naprawdę trudno i każdy, kto na tej niwie działa wie, jak długo o uznanie i środowiskowy prestiż w trudzie i znoju trzeba działając zabiegać.

W tej chwili ZK tworzą:

prezes:	Irena Bałut
wiceprezes:	Antoni Maczuga
skarbnik:	Zbigniew Dudek
sekretarz:	Anna Grabowiec
członek ZK:	Halina Piechowska
członek ZK:	Janina Chamiec

Zygflor

2016-10-25

W kilku zdaniach, w kilku fotkach ...

- czyli mocno opóźniona relacja z DBL w leskim Kole PZN.

Wzorem lat ubiegłych aktyw leskiego Koła PZN **22 września 2016 r.** w

młodzieżowym schronisku „Bieszczadnik” zorganizował integracyjno - szkoleniowe spotkanie z okazji Dnia Białej Laski. Imprezę zrealizowano w tym samym miejscu, przy współudziale tych samych honorowych Gości oraz wsparciu niemalże tego samego grona sponsorów.

Świętowanie zainaugurowało krótkie wystąpienie prezesa ZK **Pawła Szybowskiego**, w którym podkreślił bardzo dobrą współpracę z lokalnymi władzami samorządowymi, instytucjami oraz placówkami wspierającymi działalność jego ekipy do wymienionego we wstępie czasu.

Dzięki otrzymanemu wsparciu oraz pomocy finansowej do chwili realizacji zasygnalizowanych lokalnych obchodów DBL udało im się zrealizować: spotkanie noworoczne, z okazji Dnia Babci i Dziadka, cykliczne spotkania rehabilitacyjne w gabinecie Fizjoterapii Beaty Grześ, kurs z

orientacji przestrzennej „kurs „Aktywizacji zawodowej” prowadzony przez instruktorów i rehabilitantów z Okręgu Podkarpackiego PZN, w MBP w Lesku

pokaz „Czytaka”, Dzień Dziecka oraz tegoroczny Dzień Białej Laski.

W trakcie spotkania wielce zasłużonym gościom i sponsorom wręczono okolicznościowe Dyplomy oraz Honorowe Odznaki „Przyjaciel Niewidomych”.

Relacjonowane uroczystości uświetnił przepiękny występ grupy wokalne z leskiego LO przygotowanej przez Katarzynę Wermińską oraz taneczny pokaz nastoletnich artystów z Bezmiechowej przygotowanych przez Zofię Przygórzewską.

Paweł swoją relację zakończył wielce wymownym zwrotem: *„Wszystkim naszym gościom, przyjaciołom, darczyńcom, artystom oraz członkom naszej organizacji składamy życzenia zdrowia, konsekwencji w realizacji marzeń, w potrzebie pomocnej dłoni drugiego człowieka oraz chęci do dalszej współpracy na rzecz bliźniego potrzebującego pomocy w życiu, jak i szczytnej działalności na rzecz drugiego człowieka”*.

Powyższe opracowanie powstało na podstawie pisemnej relacji prezesa ZK PZN w Lesku **Pawła Szybowskiego**.

Zygflor

2016-12-06

Witryna poetycka

W tegorocznym lutowym kąciku poetyckim prezentuję rodzimy utwór poświęcony świętu z importu – tzw. Walentynkom.

Wyeksponowany wiersz, to nasza rodzima słowiańska interpretacja tego „stanu ducha” znana każdemu z nas z tzw. autopsji, a okazywanego naszym partnerom nie tylko raz do roku w zimny lutowy dzień. Zapraszam do lektury żarliwego i wręcz prowokującego „do czynu” utworu mówiącego o tym, co naszemu gatunkowi nie jest obce od tysięcy lat ...

Walentynki

Dzień wielkiej radości,
wzajemnej miłości.
Wyznań i pragnień,
prawdziwej namiętności.

Szukać, znajdować
i przewidywać.
Czy znajdziesz w tym dniu,
kogoś kto utuli Cię do snu?

Jednak w ten walentynkowy dzień,
niech troski idą w cień,
a dominuje miłość ogromna,
żarliwa i nieprzytomna

autor wiersza: **Maria Słowik**

1956 - 2016

- diamentowy Jubileusz jarosławskiej struktury PZN -

